

*Harrastamisen Suomen mallin
Oma juttu –toiminnan
vakiinnuttaminen Mikkelissä*

Mitä Mikkelissä oli ennen Oma juttua?

- Koulujen kerhotoimintaa sekä kaupungin omarahoituksella että sittemmin Opetushallituksen kerho-avustuksen ja kaupungin omarahoituksen turvin
- Pitkät välimatkat koulujen välillä ja paljon maaseutua, koulupäivän jälkeiset harrastamismahdollisuudet monella kaukana
- Oppilaille oli tehty kartoituksia toiveista koulu- ja kuntakohtaisesti
- Vuonna 2014 kerhoja oli lähes kaikilla kouluilla, 2-4 koululta puuttui, koska koulun oma henkilöstö ei syystä tai toisesta ohjannut kerhoja
 - Noille kouluille etsittiin ulkopuolisia kerhojen vetäjiä yhdistysten toimesta, mm. Mikkelin alueen harrasteliigat ja WAU ry.

Mitä Mikkelissä oli ennen Oma juttua?

- Opetusjohtaja ja rehtorit arvostivat niin henkilöstönsä kuin ulkopuolisten ohjaajien toimintaa ja mahdollistivat toiminnan ja resursoinnin
- Kerhotoiminta kaikilla kouluilla oli jo vuosia vakiintunutta ennen Harrastamisen Suomen mallia, kehittämispäällikkö koordinoi resurssia ja ulkopuolisia sopimuksia
- Oma juttu kaikille –tavoite oli määritetty Etelä-Savon ja Mikkelin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sekä Mikkelin strategiaan jo vuodesta 2019 alkaen

Harrastamisen Suomen mallin alku

- Harrastamisen Suomen mallin tiukat kriteerit tulivat yllätyksenä
 - Koko vuoden kestävät kerhot ja harrastukset
 - Monipuolisuus ei yhtä helppoa toteuttaa koulukohtaisesti kuin OPH:n avustuksen kerhoissa
 - Velvoite järjestää kerhot aina oppilassenemmistön toiveiden mukaan
 - Mikkelissä oli kerhomalleja, mm. ns. klubitöiminta ("kaverikerho"), jota oppilaat eivät osanneet toivoa, mutta osallistuivat aktiivisesti, OKM:n kysely ei tunnistanut tällaisia harrastusmuotoja
 - Tarkkojen suunnitelmien vaatimus jo avustuksen hakuvaiheessa
 - Lapset ja nuoret elävät tässä ja nyt, kerhot suunniteltu aiemmin elokuussa
 - Tulevien ekaluokkalaisten toiveita ei päästy kuulemaan
- Mikkelissä HSM-toiminnan katsottiin olevan monialaista monen tulosalueen yhteistä työtä
 - Laaja ohjausryhmä ja koordinaattori suoraan sivistysjohtajan alaisuuteen

Harrastamisen Suomen mallin vaikutukset

- OPH:n ja HSM:n avustusten ja toiminnan yhteensovittaminen
 - Kahden eri kriteereillä toimivan, mutta oppilaalle, huoltajille ja koululle hyvin samankaltaisena näyttäytyvän harrastustoiminnan koordinointi
 - Koordinoinnin tarve lisääntyi paljon
 - Kerhojen ja harrastusten suunnittelu hakuvaiheessa koulukohtaisesti hakemuksia varten
 - Suunnittelu ja neuvottelu, mitä OPH:n kerhoihin ja mitä Oma juttu –harrastuksiin? Täyttyvätkö suunnitelmissa HSM-avustuksen kriteerit? Kriteerien avaaminen kouluille
 - Ulkopuolisten ohjaajatarpeiden lisääntyminen, ohjaajien etsintä ja sopimusten neuvottelu jokavuotista
 - Koulun henkilöstön pitämien kerho- ja harrastustuntien kirjaaminen ja tiliöinti oikein
 - Harrastuksiin liittyvien laskujen tiliöinti oikein

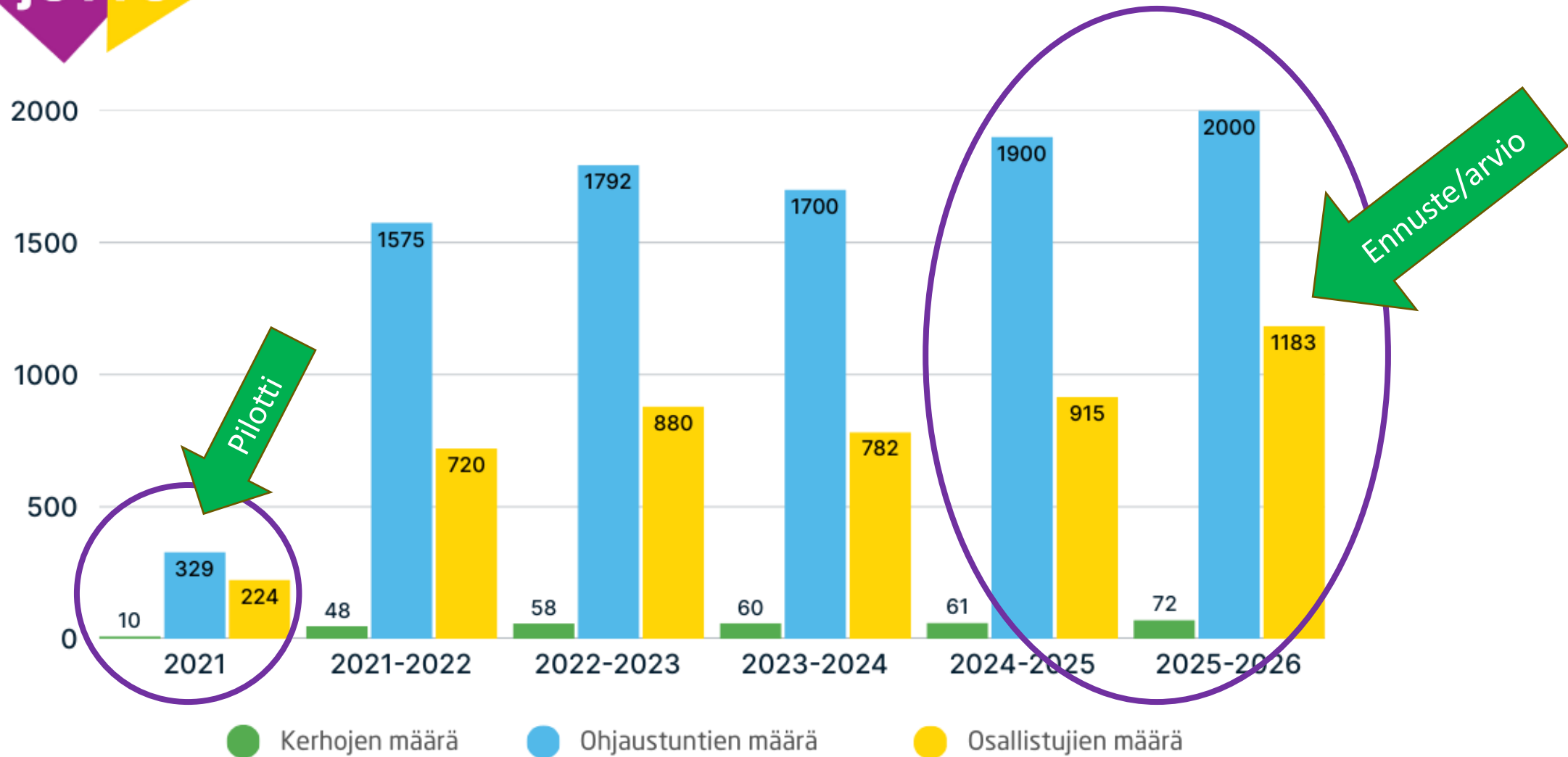
Toiminnan vakiintuminen

- Sama koordinaattori syksystä 2021 alkaen
- Oppilaille harrastustoivekyselyt paikallisesti, myös OKM:n kyselyn hyödyntäminen
- Vakiintuneita harrastuksia, joita oppilaat toivovat vuosittain → ohjaajat pysyneet.

Oma juttu -harrastuslukuja vuodesta 2021

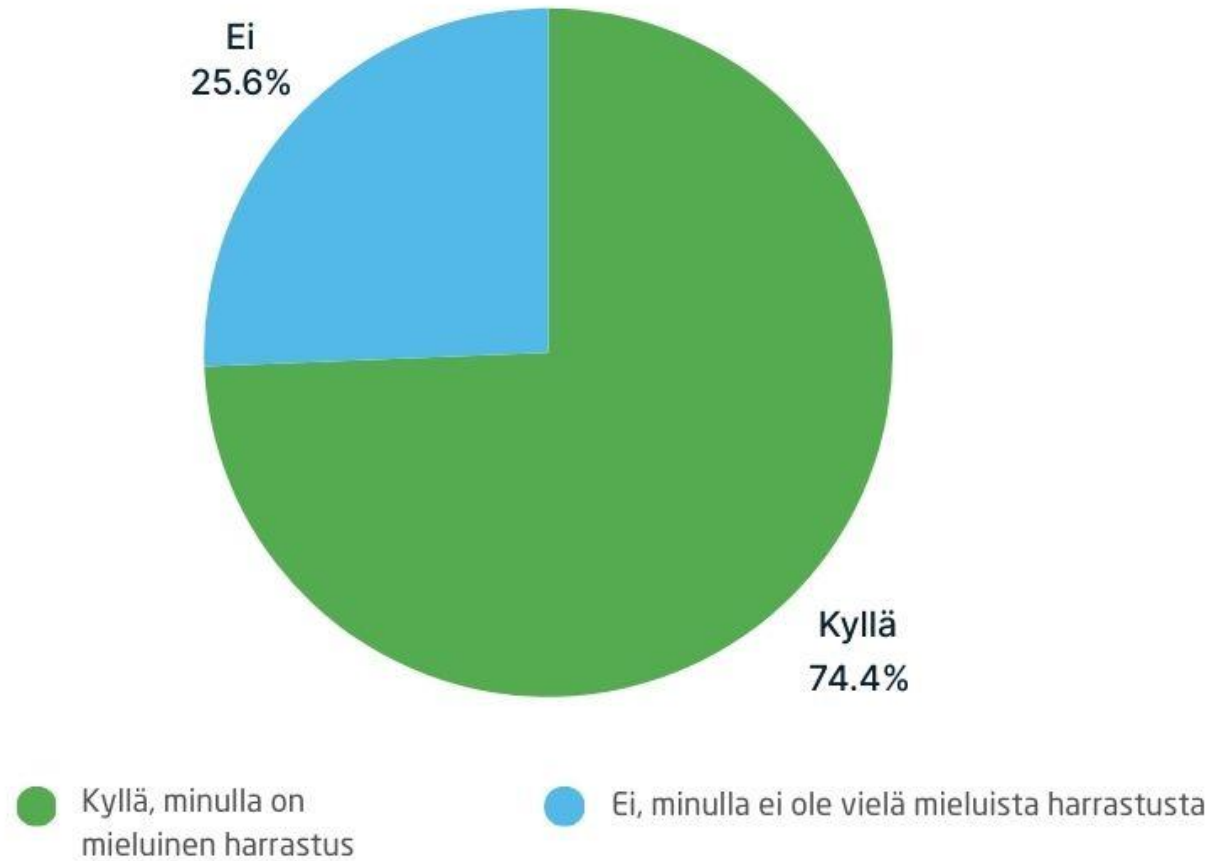
Oma juttu -ohjaajat lukuvuonna 2024-2025

Minulla on jo mieluinen harrastus?

1849 vastausta harrastustoivekyselyssä tammikuussa 2025

Lukuvuoden 24-25 oppilasmäärä 4623

22.4.2025

Osallistuu Oma juttu -harrastuksiin lukuvuonna 24-25

Osallistuu Oma juttu -harrastuksiin
19.8%

- Ei osallistu Oma juttu -harrastuksiin
- Osallistuu Oma juttu -harrastuksiin

Ei osallistu
80.2%

Oppilasmäärä lukuvuonna 24-25 4 623 oppilasta

Klubitoiminta

- Toimii viidellä ylä-/yhtenäiskoululla.
- Koulunuorisotyöntekijä yhdessä opettajien, koulunkäynninohjaajien tai nuorisotyöntekijän kanssa.
- Monipuolista tekemistä nuorten toiveet huomioon ottaen.
- Osallistetaan nuoret toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.
- Toimii koulun tiloissa tai koulun vieressä/tilassa olevalla nuorisotalolla.
- Harrastustoiveissa top 3: kuntosali, KAVERIT, kokkaus
- Taustatavoite: kavereita kaikille

Klubin plussat

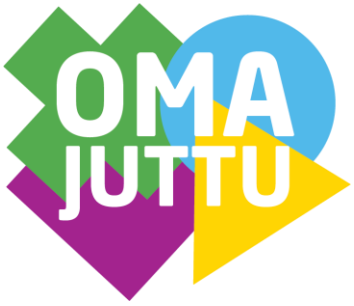
- Klubi yhtenäiskouluilla mahdollistaa kuudesluokkalaisten mukaan ottamisen jo ennen yläkoulun siirtymistä.
- Kaverisuhteiden luominen, verkostoitumista yli luokka-asteiden.
- Vaikka väkeä ei aina käy paljon, niin samat nuoret palaavat kerta toisensa jälkeen uudelleen. Yhteinen kiva tekemisen meininki.
- Oppilaat itse pyytäneet mukaan klubiin uusia kävijöitä. Näin yksinäinen oppilas saanut uusia kavereita ja kiinnittynyt ihan uudella tavalla kouluun.
- Olemisen ja läsnäolon tärkeys.
- Opettajat ja oppilaat pääsevät tutustumaan toisiinsa paremmin.

Klubin haasteet/kehityskohteet

- Roolitus suunnittelussa hakee vielä paikkaansa.
- Miten järjestää kaikkien tarpeisiin tekemistä. Osa haluaa purkaa energiaa liikuntasalissa ja osa haluaa aikuisen ajan ja jutella.
- Porukan löytäminen, mukaan saaminen.
- Kuljetusoppilaiden osallistuminen.
- Ei tiedä aina monta tulee, neljä vai neljäkymmentä.

Koordinoinnin vakiinnuttaminen

Vakiinnuttamisen perusteita

- Toiminnan lakisääteisyys ja keskeytyksetön jatkuvuus
- Koordinoititarve jatkuvaa, vaikka ei vie 5 pv/vko
 - Määräaikaisesti palkkaamisen perusteet ei täyty tai vähintään huojuisivat
 - Huom. myös osa-aikainen tulee palkata toistaiseksi, jos määräaikaisuuden perusteet eivät täyty
 - Toimenkuvaan on löydetty ensin määräaikaisesti ja sittemmin pysyvästi siihen sopivia muita töitä -> on voitu palkata 100 % työajalla osa-aikaisuuden sijaan
- Koordinaattorin vakinaisuus
 - Vrt. etsivä nuorisotyö, lailla ja toiminnallisesti vakinaistettu, palkkarahat talousarviossa, vaikka avustusta haetaan vuosittain

Koordinaattorin toimenkuva

- Oma juttu -harrastusten ja OPH:n kerhoavustusten haku, koordinointi ja raportointi sekä Oma juttu –harrastusten vetäminen
 - Mukana myös Liikkuva koulu –toiminnassa sekä kesäleiritoiminnan koordinoinnissa nuorisopalvelujen kanssa
 - Yhteistyötä myös koulunuorisotyöntekijöiden ja kuraattorien kanssa: harrastuksiin ohjaaminen
- Perheiden avoimen kohtaamispaikkatoiminta n. 40 % työajasta
 - Kohtaamispaikkatyö perheiden kanssa 1 pv/vko sekä tapahtumissa
 - Viestintä-, koordinointi-, verkosto- ja tapahtumien järjestämistehtäviä yhdessä kohtaamispaikkatoiminnan vakituisen työntekijän kanssa
- Molemmat tehtävät sisältävät paljon verkostoyhteistyötä kaupungin sisällä, järjestöjen sekä hyvinvointialueen kanssa, myös yritys- ja oppilaitosyhteistyötä

Lisätietoja

Palvelukoordinaattori

Hanna Myyryläinen

040 512 8295

hanna.myyrylainen@sivistys.mikkeli.fi

Kehittämispäällikkö

Aila Marjamaa

040 129 4522

aila.marjamaa@sivistys.mikkeli.fi